

Διαδικασία Δ.11: Παρακολούθηση, αξιολόγηση και αναθεώρηση των ΤΠΑ/ΠΠΑ

1. Σκοπός

Ο σκοπός της Διαδικασίας είναι η περιγραφή των ενεργειών που αφορούν στην παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την αναθεώρηση των Προγραμμάτων Ανάπτυξης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025.

Πεδίο εφαρμογής

Η Διαδικασία εφαρμόζεται στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα Ανάπτυξης του ΕΠΑ 2021-2025 («ΤΠΑ» και «ΠΠΑ»).

Οι ενέργειες που αναφέρονται στην παρούσα, δύναται να τυγχάνουν εφαρμογής και σε Ειδικά Προγράμματα, εφόσον το θεσμικό πλαίσιο έγκρισής/διαχείρισής τους προβλέπει την υλοποίηση σχετικών ενεργειών.

Ο όρος «ΠΑ» ή «Πρόγραμμα» στην παρούσα περιλαμβάνει τα Προγράμματα Ανάπτυξης του ΕΠΑ (ΤΠΑ, ΠΠΑ, Ειδικά Προγράμματα) και εφόσον απαιτείται, λόγω ειδικότερων προβλέψεων, γίνεται ειδική αναφορά στις κατηγορίες ΤΠΑ ή ΠΠΑ.

Θεσμικό Πλαίσιο

- Νόμος 4635/2019 (Α 167)/ ΜΕΡΟΣ ΙΗ:ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.
- Η με αρ. πρωτ. 62564/4.6.2021 (Β' 2442) Υπουργική Απόφαση «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΠΑ 2021-2025».
- Η με αρ. πρωτ. 126518/22-11-2021 (Β' 5524) Υπουργική Απόφαση «Πληροφοριακό Σύστημα Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης».

Περιγραφή

4.1. Παρακολούθηση Προγραμμάτων

4.1.1 Αρχική Καταχώρηση στοιχείων ΠΑ στο ΠΣ ΕΠΑ

Σε συνέχεια της εγκριτικής απόφασης¹ του ΠΑ από τον αρμόδιο για το ΕΠΑ Υπουργό, με μέριμνα της ΔιΔιΕΠ γίνεται η αρχική καταχώρησή του προγράμματος στο ΠΣ ΕΠΑ και κάθε εγκεκριμένο ΠΑ λαμβάνει ένα μοναδιαίο κωδικό προγράμματος στο ΠΣ ΕΠΑ. Ειδικότερα για κάθε ΠΑ καταχωρούνται στο ΠΣ ΕΠΑ, μεταξύ άλλων:

- οι Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) του ΠΑ,
- ο αναλυτικός χρηματοδοτικός πίνακας του ΠΑ, ήτοι ο προϋπολογισμός ανά ΑΠ («π/υ ΑΠ»),
- οι δείκτες εκρών ανά ΑΠ
- η αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης (ΥΔ), κλπ

Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση που ένα ΤΠΑ διακρίνεται σε επιμέρους υποπρογράμματα, τότε τα ανωτέρω στοιχεία (α,β,γ,δ) αποτυπώνονται σε επίπεδο υποπρογράμματος και κάθε υποπρόγραμμα φέρει διακριτό/μοναδιαίο κωδικό προγράμματος στο ΠΣ ΕΠΑ. Σε αυτή την περίπτωση, η χρήση του όρου ΤΠΑ ή ΠΑ στην παρούσα, αφορά στο σύνολο των υποπρογραμμάτων που συνθέτουν το ΤΠΑ. Στο επίπεδο του ΤΠΑ υλοποιείται η παρακολούθηση από την ΥΔ ή/και τη ΔιΔιΕΠ, παρόλου που στο ΠΣ ΕΠΑ η αποτύπωση είναι διακριτή ανά υποπρόγραμμα.

¹ Βλ. παρ. 5, άρθρο 125 του ν.4635/2019

4.1.2 Βασικοί παράμετροι ΣΔΕ ως προς την διαχείριση των προγραμμάτων

1. Ο «π/υ ΠΑ» ισούται με το σύνολο των «εγκεκριμένων π/υ ΑΠ» που συνθέτουν το Πρόγραμμα

Ως **εγκεκριμένος π/υ ΑΠ** νοείται, είτε ο αρχικώς εγκεκριμένος με την εγκριτική απόφαση του ΠΑ, όπως αποτυπώνεται στον αναλυτικό χρηματοδοτικό πίνακα (βλ. ενότητα 4.1.1 ανωτέρω), είτε η τροποποίηση αυτού που υλοποιείται είτε α) με τροποποίηση της εγκριτικής απόφασης του ΠΑ ως προς τον αναλυτικό χρηματοδοτικό πίνακα, είτε β) με πρόταση ανακατανομής π/υ μεταξύ των ΑΠ του Προγράμματος, σύμφωνα με την παρ. 5, του άρθρου 128, του ν.4635/2019.

Οι π/υ ΠΑ και οι εκάστοτε εγκεκριμένοι π/υ ΑΠ ανά ΠΑ τηρούνται στο ΠΣ ΕΠΑ με μέριμνα της ΔιΔιΕΠ.

2. Ο «Π/Υ ΠΑ με Υπερδέσμευση» ισούται με το σύνολο των «Π/Υ ΑΠ με Υπερδέσμευση» που συνθέτουν το Πρόγραμμα

Ο «Π/Υ ΠΑ με Υπερδέσμευση» αφορά στον π/υ του Προγράμματος που διαμορφώνεται λαμβάνοντας υπόψη το άθροισμα α) π/υ ΠΑ με Υπερδέσμευση 130% και β) π/υ ΠΑ με Επιπλέον Όριο Υπερδέσμευσης. Ειδικότερα:

α) π/υ ΠΑ με υπερδέσμευση 130%

Για κάθε ΤΠΑ/ΠΠΑ, ο π/υ που προκύπτει από το 130% («**όριο υπερδέσμευσης 130%**») της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης του ΤΠΑ/ΠΠΑ (σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, της παρ. 4, της ενότητας Α, του άρθρου 129, του ν.4635/2019).

Το όριο υπερδέσμευσης 130% δύναται να διατεθεί σε έναν ή περισσότερους ΑΠ που προβλέπονται στο εγκεκριμένο ΠΑ. Εξαιρέση αποτελεί ο ΑΠ 6.2 «ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ» για τον οποίο εφαρμόζονται ειδικότερες προβλέψεις ως προς το μέγιστο ύψος του προϋπολογισμού του, ήτοι το 1% του προϋπολογισμού τους (βλ. παρ. 3, άρθρου 134, του ν.4635/2019) κλπ.

Στην περίπτωση των ΤΠΑ που διακρίνονται σε επιμέρους υποπρογράμματα, το όριο υπερδέσμευσης 130% παρακολουθείται σε επίπεδο ΤΠΑ.

β) π/υ ΠΑ με επιπλέον όριο υπερδέσμευσης

Ο π/υ που προκύπτει από το όριο πλέον του 130% («**επιπλέον όριο υπερδέσμευσης**») της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης του ΤΠΑ/ΠΠΑ.

Το επιπλέον όριο υπερδέσμευσης διατίθεται σε ΤΠΑ/ΠΠΑ με απόφαση του αρμόδιου για το ΕΠΑ Υπουργού, κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου για το ΕΠΑ Γενικού Γραμματέα (σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο, της παρ. 4, της ενότητας Α, του άρθρου 129, του ν.4635/2019),

Εφόσον έχει εγκριθεί επιπλέον όριο υπερδέσμευσης σε επίπεδο ΤΠΑ/ΠΠΑ, το επιπλέον ποσό της Δημόσιας Δαπάνης που προκύπτει διατίθεται σε έναν ή περισσότερους ΑΠ σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους έγκρισής της οικείας Υπουργικής Απόφασης (πχ αποκλειστικά σε συγκεκριμένο ΑΠ, για ονομασμένη δράση, πράξη κλπ).

Συμπληρωματικά με τα ανωτέρω:

- Το «**Όριο Υπερδέσμευσης ΠΑ**» αφορά σε ποσοστό το οποίο καθορίζεται από το όριο υπερδέσμευσης 130% και το τυχόν επιπλέον όριο υπερδέσμευσης που έχει διατεθεί στο ΤΠΑ/ΠΠΑ σύμφωνα με σημείο β) ανωτέρω. Το Όριο Υπερδέσμευσης ΠΑ τηρείται στο ΠΣ ΕΠΑ με μέριμνα της ΔιΔιΕΠ.
- Το «**Όριο Υπερδέσμευσης ΑΠ**» καθορίζεται από το μέρος του Π/Υ ΠΑ με Υπερδέσμευση» που διατίθεται στον ΑΠ («**Π/Υ ΑΠ με Υπερδέσμευση**») προς τον εγκεκριμένο π/υ ΑΠ. Εφιστάται η προσοχή των ΥΔ στην ορθή διάθεση του μέρους του Π/Υ ΠΑ με Υπερδέσμευση που διατίθεται στο ΑΠ στις περιπτώσεις που εφαρμόζονται ειδικότερες προβλέψεις στον ΑΠ σύμφωνα με το σημείο β) ανωτέρω. Το Όριο Υπερδέσμευσης ΑΠ τηρείται στο ΠΣ ΕΠΑ με μέριμνα της ΔιΔιΕΠ.

Η ΔιΔιΕΠ δύναται, κατόπιν αιτήματος του νομίμου εκπροσώπου του ΠΑ, να εγκρίνει εγγράφως σε συγκεκριμένο στέλεχος (χρήστη ΠΣ ΕΠΑ) της ΥΔ την αρμοδιότητα καταχώρησης ορίου υπερδέσμευσης ΑΠ. Τα έγγραφα τηρούνται στο ΠΣ ΕΠΑ.

3. Ο συνολικός π/υ ΕΠΑ των ενταγμένων Πράξεων ανά ΑΠ δεν μπορεί να υπερβαίνει τον Π/Υ ΑΠ με Υπερδέσμευση.

Η Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη ΕΠΑ (εφεξής «Π/Υ ΕΠΑ») του συνόλου των ενταγμένων Πράξεων σε έναν ΑΠ (όπως αυτή έχει διαμορφωθεί με τις αρχικές εντάξεις ή/και τις τροποποιήσεις των Αποφάσεων Ένταξης), **πρέπει να είναι μικρότερη ή ίση του Π/Υ ΑΠ με υπερδέσμευση.**

Ο σχετικός έλεγχος υλοποιείται μέσω του ΠΣ ΕΠΑ.

4. Ο συνολικός Π/Υ ΕΠΑ των Προσκλήσεων που έχουν εκδοθεί σε ένα ΑΠ δεν μπορεί να υπερβαίνει τον Π/Υ ΑΠ με Υπερδέσμευση.

Ο συνολικός Π/Υ ΕΠΑ των Προσκλήσεων² σε ισχύ (αρχική έκδοση, τροποποίηση, επικαιροποίηση) ανά ΑΠ **πρέπει να είναι μικρότερος ή ίσος του Π/Υ ΑΠ με υπερδέσμευση.**

Ο σχετικός έλεγχος υλοποιείται μέσω του ΠΣ ΕΠΑ.

Η Υπηρεσία Συντονισμού, στο πλαίσιο παρακολούθησης και συντονισμού της ομαλής υλοποίησης του ΕΠΑ, δύναται να ορίζει προσωρινά όριο μικρότερο του 100% του Π/Υ ΑΠ με υπερδέσμευση.

Διαχείριση Προσκλήσεων για τις οποίες έχει παρέλθει η ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων

Στο πλαίσιο της ορθής οικονομικής διαχείρισης του ΠΑ, οι ΥΔ παρακολουθούν τακτικά τα βασικά δομικά στοιχεία που συνθέτουν/αλληλοεπιδρούν στον προϋπολογισμό του ΠΑ ή των ΑΠ αντλώντας στοιχεία κυρίως από το ΠΣ ΕΠΑ και τις τυποποιημένες αναφορές που περιλαμβάνονται σε αυτό. Ειδικότερα, παρακολουθούν την πορεία υλοποίησης των Προσκλήσεων που έχουν εκδώσει και των Πράξεων που έχουν εντάξει.

Επισημαίνεται ότι δεν προβλέπεται στο ΠΣ ΕΠΑ (προς αποφυγή διοικητικού φόρτου των ΥΔ) υποχρεωτικός έλεγχος, παρά μόνο προειδοποιητικός προς ενημέρωση των ΥΔ για τη λήψη μέτρων εφόσον απαιτείται, όσον αφορά στη σχέση μεταξύ «Π/Υ ΕΠΑ Πρόσκλησης» και «συνολικός Π/Υ ΕΠΑ Πράξεων που έχουν ενταχθεί στην οικεία Πρόσκληση». Συνεπώς, οι ΥΔ λαμβάνουν υπόψη τους τα κάτωθι:

Α) κατά την αρχική ένταξη των πράξεων

Ο συνολικός Π/Υ ΕΠΑ μιας/πολλών Πράξης/ων που εντάσσονται στο ΠΑ στο πλαίσιο μίας Πρόσκλησης δεν πρέπει να υπερβαίνει τον π/υ ΕΠΑ που έχει οριστεί στην Πρόσκληση σε ισχύ, με επιφύλαξη των ειδικότερων όρων για χρήση ορίου υπερδέσμευσης σε επίπεδο Πρόσκλησης που δύναται να προβλέπεται σε αυτή (βλ. σημείο [1] Αντικείμενο Πρόσκλησης, της ενότητας 4.2, της Διαδικασίας Δ1 «Ενεργοποίηση προγράμματος και έκδοση πρόσκλησης για υποβολή προτάσεων»).

Β) κατά την υλοποίηση των πράξεων

Ο συνολικός Π/Υ ΕΠΑ μιας/πολλών Πράξης/ων που έχουν ενταχθεί στο ΠΑ στο πλαίσιο μίας Πρόσκλησης δύναται να αποκλίνει (να υπερβαίνει/υπολείπεται) από τον Π/Υ ΕΠΑ της Πρόσκλησης σε ισχύ, λόγω της υλοποίησής της/των Πράξης/ων (αύξηση/μείωση του Π/Υ ΕΠΑ της/των Πράξης/ων).

Στο ΠΣ ΕΠΑ προβλέπεται η τυποποιημένη αναφορά «**1.1 Οικονομικά Στοιχεία ΠΑ Προσκλήσεις Εντάξεις ΝοΔε**» (αναφορές ΕΠΑ, 1. Προγραμματισμός) που παρακολουθεί **συγκεντρωτικά, ανά ΑΠ:**

- α) τον συνολικό Π/Υ ΕΠΑ των Προσκλήσεων που έχουν εκδοθεί,
- β) τον συνολικό Π/Υ ΕΠΑ των ενταγμένων Πράξεων,
- γ) την συνολικό Π/Υ ΕΠΑ σε επίπεδο Νομικών Δεσμεύσεων,
- δ) τις επιλέξιμες πληρωμές ΕΠΑ κ.ο.κ.

Οι ΥΔ ελέγχουν τακτικά την αναφορά και για τις Προσκλήσεις για τις οποίες έχει παρέλθει η ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων, αξιολογούν αν απαιτείται η υλοποίηση των ενεργειών που προβλέπονται στη συνέχεια.

² Ο όρος Πρόσκληση περιλαμβάνει και την Ανακοίνωση Πρόθεσης Χρηματοδότησης (ΑΠΧ).

4.1.3 Διαχείριση Προσκλήσεων για τις οποίες έχει παρέλθει η ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων

Η ΥΔ, ανά τακτά χρονικά διαστήματα ή κατόπιν οδηγιών της ΔιΔιΕΠ, εφόσον παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις ανά ΑΠ μεταξύ των συνολικών Π/Υ των σημείων Β)α) και Β) β) ανωτέρω:

- α) εντοπίζουν την απόκλιση αξιολογώντας την πορεία υλοποίησης κάθε διακριτής Πρόσκλησης
- β) για τις Προσκλήσεις για τις οποίες έχει παρέλθει η ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων υπολογίζουν τον Π/Υ ΕΠΑ που θα πρέπει να απεικονίζεται σε επίπεδο Πρόσκλησης, λαμβάνοντας υπόψη:
 - i) το αποτέλεσμα της διαφοράς που προκύπτει στο α) ανωτέρω (έλεγχος Π/Υ ΕΠΑ Πρόσκλησης μείον συνολικός Π/Υ ΕΠΑ ενταγμένων Πράξεων στην οικεία Πρόσκληση),
 - ii) το π/υ προτάσεων που έχουν υποβληθεί αλλά δεν έχει εκδοθεί Απόφαση Απόρριψης ή Ένταξης (βλ. Διαδικασία Δ2 «Επιλογή και έγκριση έργου».
 - ii) τον επιπλέον π/υ που απαιτείται να δεσμευτεί στον ΑΠ και προκύπτει από τη συλλογή στοιχείων αναφορικά με τις ανάγκες των ήδη ενταγμένων Πράξεων στην οικεία Πρόσκληση, οι οποίες είναι γνωστές στην ΥΔ κατά το χρόνο υλοποίησης της ενέργειας αλλά δεν έχουν ακόμα αποτυπωθεί στο ΠΣ ΕΠΑ σε Απόφαση Ένταξης (ιδιαίτερη μνεία γίνεται στην περίπτωση ανελαστικών δαπανών που προβλέπονται βάσει θεσμικού πλαισίου),
- γ) τροποποιούν τον Π/Υ ΕΠΑ στην οικεία Πρόσκληση για διαχειριστικούς λόγους (νέα έκδοση, κατηγορία «επικαιροποίηση») εφαρμόζοντας τα προβλεπόμενα στην παρ. 8, του άρθρου 4 του ΣΔΕ, ήτοι χωρίς να απαιτείται δημοσίευση της επικαιροποίησης στο Πρόγραμμα Διεύγεια, αποτυπώνοντας, υποχρεωτικά στο ΠΣ ΕΠΑ την αιτιολογία/τεκμηρίωση του λόγου επικαιροποίησης της οικείας Πρόσκλησης (επισυνάπτοντας την Αναφορά 1.1 Οικονομικά Στοιχεία ΠΑ Προσκλήσεις Εντάξεις ΝοΔε και ανάλυση του υπολογισμού του επικαιροποιημένου Π/Υ Πρόσκλησης)

Επισημαίνεται ότι, οι ανωτέρω υπολογισμοί (ανεξάρτητα αν υλοποιείται το σημείο γ) και η τακτοποίηση των οικονομικών στοιχείων σε επίπεδο Πρόσκλησης), είναι απαραίτητοι ιδίως στην περίπτωση που η ΥΔ θέλει να προβεί σε αξιολόγηση της ύπαρξης διαθέσιμου υπολοίπου στο Πρόγραμμα για την έκδοση νέας Πρόσκλησης (βλ. ενότητα 4.1 Προαπαιτούμενες Ενέργειες για την έκδοση πρόσκλησης, της Διαδικασίας Δ1), προκειμένου να εφαρμόζεται ορθά ο έλεγχος: «Ο συνολικός Π/Υ ΕΠΑ των Προσκλήσεων που έχουν εκδοθεί σε ένα ΑΠ δεν μπορεί να υπερβαίνει τον Π/Υ ΑΠ με Υπερδέσμευση» (βλ. σημείο 4 ανωτέρω). Σε διαφορετική περίπτωση **υπάρχει κίνδυνος υπερκτίμησης του διαθέσιμου υπολοίπου**, συνεπώς η έκδοση νέας Πρόσκλησης, με βάση τον έλεγχο στο ΠΣ ΕΠΑ θα είναι εφικτή, αλλά η έκδοση Απόφασης Ένταξης, δεν θα είναι επιτρεπτή καθώς θα έχει προκύψει υπέρβαση του Εγκεκριμένου Π/Υ στον οικείο ΑΠ.

4.2 Διαχείριση προϋπολογισμού Άξονα Προτεραιότητας

Εφόσον η ΥΔ διαπιστώνει, ιδίως, στο πλαίσιο της Διαδικασίας Δ1 «Ενεργοποίηση προγράμματος και έκδοση πρόσκλησης για υποβολή προτάσεων», ή των Διαδικασιών Δ4 «Παρακολούθηση προόδου υλοποίησης έργων» και Δ5 «Τροποποίηση Πράξης/Απόφασης Ένταξης», ότι ο απαιτούμενος προϋπολογισμός ΕΠΑ σε έναν ΑΠ υπερβαίνει τον εγκεκριμένο π/υ ΑΠ, δύναται:

- α) να αιτηθεί τη χρήση του ορίου υπερδέσμευσης του προγράμματος, ή
- β) εφόσον δεν είναι εφικτό να ικανοποιηθεί ο απαιτούμενος π/υ με χρήση ορίου υπερδέσμευσης, να αιτηθεί αίτημα ανακατανομής μεταξύ των εγκεκριμένων π/υ ΑΠ του προγράμματος (παρ. 5, άρθρο 128, του ν.4635/2019), ή
- γ) να κάνει χρήση συνδυαστικά του α) και β).

4.2.1 Χρήση Ορίου Υπερδέσμευσης

Για την αρχική καταχώρηση ή την τροποποίηση του Π/Υ ΑΠ με Υπερδέσμευση, η ΥΔ αποστέλλει στη ΔιΔιΕΠ (μέσω του ΠΣ ΕΠΑ/help desk) το υπογεγραμμένο, από τον νόμιμο εκπρόσωπο του ΠΑ, «**Αίτημα Χρήσης/Τροποποίησης Ορίου Υπερδέσμευσης**» [Έντυπο Δ11 Ε1]. Το αίτημα αποτυπώνει, μεταξύ άλλων:

- τυχόν έγκριση Επιπλέον Ορίου Υπερδέσμευσης και τους ειδικότερους όρους έγκρισής του,
- το σύνολο των ΑΠ του προγράμματος ή του συνόλου των υποπρογραμμάτων του,
- τους Εγκεκριμένους Π/Υ ΑΠ,
- τους αιτούμενους Π/Υ ΑΠ με Υπερδέσμευση κλπ

Σε περίπτωση που η ΥΔ αιτείται τροποποίηση Π/Υ ΑΠ με Υπερδέσμευση, θα πρέπει να επιβεβαιώνει κατ' ελάχιστον ότι ο αιτούμενος νέος **Π/Υ ΑΠ με Υπερδέσμευση** επαρκεί για την κάλυψη κατ' ελάχιστον των υποχρεώσεων του ΠΑ:

- α) ως προς τον Π/Υ ΕΠΑ των ενταγμένων Πράξεων στον ΑΠ,
- β) τυχόν ανάγκες στο πλαίσιο των ήδη ενταγμένων πράξεων στον ΑΠ που η ΥΔ έχει ενημερωθεί ότι θα αναληφθούν από το ΠΑ - ανελαστικές ανάγκες,
- γ) που θα προκύψουν στο πλαίσιο ενεργών Προσκλήσεων για τις οποίες δεν έχει ακόμα υποβληθεί πρόταση χρηματοδότησης,
- δ) που θα προκύψουν στο πλαίσιο Προσκλήσεων για τις οποίες έχει υποβληθεί πρόταση χρηματοδότησης αλλά δεν έχει ακόμα εκδοθεί η Απόφαση Ένταξης.

Η ΔιΔιΕΠ επιβεβαιώνει τα στοιχεία του αιτήματος ως προς το σημείο α) ανωτέρω και ως προς την ορθή εφαρμογή τυχόν Επιπλέον Ορίου Υπερδέσμευσης και μεριμνά για την καταχώρηση στο ΠΣ ΕΠΑ (*λειτουργική περιοχή «Επιχειρησιακά Προγράμματα», δελτίο 1.1 «Διαχείριση Προγραμμάτων»*) των Ορίων Υπερδέσμευσης ΑΠ και του Ορίου Υπερδέσμευσης ΠΑ.

Στο ΠΣ ΕΠΑ τηρείται αρχείο των αιτημάτων του φορέα.

4.2.4 Ανακατανομή προϋπολογισμού μεταξύ ΑΠ

Πριν ή μετά την υποβολή της ενδιάμεσης έκθεσης προόδου για το ΤΠΑ/ΠΠΑ, και κατόπιν αιτιολογημένης πρότασης του αρμοδίου οργάνου, δύναται να τροποποιούνται στοιχεία του προγράμματος όπως:

- α) να προστίθενται νέοι δείκτες εκροών και δυνητικοί δικαιούχοι,
- β) να προστίθενται νέοι ΑΠ σε αναπτυξιακούς στόχους που προβλέπονται στο ΤΠΑ/ΠΠΑ και να ανακατανέμει ο προϋπολογισμός του χρηματοδοτικού προγράμματος μεταξύ των ΑΠ του προγράμματος ή/και των υποπρογραμμάτων του,
- γ) να ανακατανέμει ο προϋπολογισμός μεταξύ των ΑΠ του προγράμματος και των υποπρογραμμάτων του στους χρηματοδοτικούς πίνακες της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 125.

Οι τροποποιήσεις λαμβάνονται υπόψη σε αναθεώρηση του προγράμματος, στην ενδιάμεση έκθεση προόδου και στην έκθεση ολοκλήρωσης των ΤΠΑ/ΠΠΑ.

Για την ανακατανομή των προϋπολογισμών μεταξύ ΑΠ, η ΥΔ αποστέλλει στη ΔιΔιΕΠ (μέσω του ΠΣ ΕΠΑ/help desk) το υπογεγραμμένο, από τον νόμιμο εκπρόσωπο του ΤΠΑ/ΠΠΑ **«Αίτημα Ανακατανομής προϋπολογισμού ΑΠ και χρήση Ορίου Υπερδέσμευσης» [Έντυπο Δ11 Ε2]**, το οποίο αποτυπώνει:

- τυχόν έγκριση επιπλέον ορίου υπερδέσμευσης και τους ειδικότερους όρους έγκρισής του,
- τους εγκεκριμένους π/υ ανά ΑΠ,
- τους αιτούμενους μετά από την ανακατανομή π/υ ανά ΑΠ,
- τους αιτούμενους/απαιτούμενους π/υ ανά ΑΠ με χρήση ορίου υπερδέσμευσης, λαμβάνοντας υπόψη τους αιτούμενους μετά από την ανακατανομή π/υ ανά ΑΠ κλπ

Η ΥΔ για την υποβολή του αιτήματος, ως προς τους αιτούμενους μετά την ανακατανομή π/υ ανά ΑΠ και τους αιτούμενους π/υ ανά ΑΠ με χρήση ορίου υπερδέσμευσης, λαμβάνει υπόψη κατ' ελάχιστον τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει το ΠΑ στο πλαίσιο των ήδη ενταγμένων έργων και στο πλαίσιο των προσκλήσεων που έχουν εκδοθεί (βλ και σχετική αναφορά και σε ενότητα 4.2.3 ανωτέρω).

Το αίτημα ανακατανομής των προϋπολογισμών μεταξύ ΑΠ συνιστά πρόταση για νέα έκδοση του προγράμματος στο ΠΣ ΕΠΑ.

Η ΔιΔιΕΠ επιβεβαιώνει τα στοιχεία του αιτήματος και μεριμνά για τη δημιουργία νέων εκδόσεων στο πρόγραμμα / υποπρογράμματα και την καταχώρηση των αιτούμενων ποσοστών υπερδέσμευσης σε επίπεδο ΑΠ και προγράμματος/υποπρογράμματος στο ΠΣ ΕΠΑ.

Διευκρινίζεται ότι, σε περίπτωση που ένα ΤΠΑ διακρίνεται σε επιμέρους υποπρογράμματα, η ανακατανομή παρακολουθείται σε επίπεδο ΤΠΑ.

4.2.5 Προσθήκη Δείκτη εκροών σε ΤΠΑ/ΠΠΑ και στο ΕΠΑ

Σημαντικό στοιχείο των νέων διαδικασιών προγραμματισμού των εθνικών πόρων του ΠΔΕ είναι η θέσπιση συστήματος δεικτών, προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας παρακολούθησης, αξιολόγησης και αναθεώρησης του ΕΠΑ και των επιμέρους ΤΠΑ και ΠΠΑ.

Το σύστημα δεικτών του ΕΠΑ 2021-2025 περιλαμβάνει μόνο δείκτες εκροών. Το σύστημα δεικτών του ΕΠΑ αποτελείται από:

- μέρος του συστήματος δεικτών του ΕΣΠΑ, οι οποίοι έχουν υιοθετηθεί και από το ΕΠΑ,
- νέους δείκτες, που έχουν δημιουργηθεί αποκλειστικά για το ΕΠΑ κατόπιν αιτήματος/αναγκών των των προγραμμάτων (φέρουν την κωδικοποίηση ΕΡΑ....).

Το σύστημα δεικτών του ΕΠΑ 2021-2025 βρίσκεται αναρτημένο στον ιστοχώρο του ΕΠΑ.

Πλέον των δεικτών εκροής που είχαν συμπεριληφθεί για το ΤΠΑ/ΠΠΑ ανά ΑΠ κατά την εγκριτική απόφαση του προγράμματος, η ΥΔ με αίτημά της προς τη ΔιΔιΕΠ (μέσω του ΠΣ ΕΠΑ/help desk) δύναται να προσθέτει δείκτες του συστήματος δεικτών του ΕΠΑ 2021-2025 στο πρόγραμμά της.

Επιπλέον, σε περίπτωση που η ΥΔ αξιολογεί ότι το σύστημα δεικτών του ΕΠΑ 2021-2025 ή του ΕΣΠΑ δεν περιλαμβάνει κατάλληλο δείκτη εκροών για τις ανάγκες του προγράμματος της ή κατηγορίας πράξεων, δύναται να αιτηθεί προς τη ΔιΔιΕΠ τη δημιουργία νέου δείκτη στο ΠΣ ΕΠΑ υποβάλλοντας το έγγραφο **«Δημιουργία νέου Δείκτη Εκροών στο ΕΠΑ 2021-2025» [Έντυπο Δ11 Ε3]** και παρέχοντας την απαιτούμενη ανάλυση αναφορικά με τη συλλογή στοιχείων και την παρακολούθηση των δεδομένων που αφορούν τη μέτρηση του δείκτη.

Η ΔιΔιΕΠ αξιολογεί το αίτημα και είτε καθοδηγεί την ΥΔ στη χρήση υφιστάμενου δείκτη, είτε εφόσον συμφωνεί με την αναγκαιότητα δημιουργίας νέου δείκτη, συνεργάζεται με την ΥΔ για την οριστικοποίηση του δελτίου του Δείκτη στο ΠΣ ΕΠΑ και τη δημιουργία του.

4.3 Εκθέσεις Προόδου (Ενδιάμεσης/Ολοκλήρωσης)

Για τη σύνταξη των Εκθέσεων Προόδου (Ενδιάμεσης/Ολοκλήρωσης) για την εφαρμογή και την πορεία υλοποίησης των ΤΠΑ/ΠΠΑ, οι ΥΔ μεριμνούν για την έγκαιρη καταχώρηση στοιχείων από τους Δικαιούχους στο ΠΣ ΕΠΑ, συγκεντρώνουν έγκαιρα και επεξεργάζονται τα στοιχεία που απαιτούνται για το περιεχόμενο κάθε Έκθεσης, **σύμφωνα με τις οδηγίες και τα σχετικά υποδείγματα της ΔιΔιΕΠ.**

Ειδικότερα οι ΥΔ, αξιοποιώντας κυρίως το ΠΣ ΕΠΑ:

- Συλλέγουν τα οικονομικά στοιχεία που αφορούν την πρόοδο του ΠΑ.
- Συλλέγουν τα στοιχεία που συνδέονται με τους δείκτες εκροής του ΠΑ.
- Συνεργάζονται με τους φορείς, στους οποίους έχουν εκχωρήσει σχετικές αρμοδιότητες.
- Λαμβάνουν υπόψη τυχόν οδηγίες για τη διαμόρφωση των εκθέσεων από την ΥΣ ΕΠΑ.

Με βάση την επεξεργασία των ανωτέρω στοιχείων προόδου των ΠΑ, οι ΥΔ διαμορφώνουν τα τελικά κείμενα των Εκθέσεων για την περίοδο αναφοράς ως εξής:

4.3.1 Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου

Οι ΥΔ συντάσσουν την Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου, σχετικά με την εφαρμογή και υλοποίηση του Προγράμματος, με συγκεντρωτικά στοιχεία για την οικονομική και φυσική πρόοδό του, η οποία:

- α) Παρέχει πληροφορίες γύρω από την υλοποίηση του Προγράμματος (ΤΠΑ/ΠΠΑ), συμπεριλαμβανομένων των δεικτών εκροής, οι οποίοι περιλαμβάνονται αντίστοιχα στα κείμενα των οικείων Προγραμμάτων και Προσκήσεων, κατά περίπτωση.
- β) Παρουσιάζει συγκεντρωτικά τα ποιοτικά και τα οικονομικά στοιχεία που αφορούν την πρόοδο του συνολικού Προγράμματος, των επιμέρους Υποπρογραμμάτων (εφόσον υπάρχουν) ή/και των Αξόνων Προτεραιότητας.
- γ) Παρουσιάζει τυχόν προβλήματα, χρονικές ή άλλες αποκλίσεις που επηρεάζουν την υλοποίηση του Προγράμματος και τα μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπισή τους.
- δ) Χρησιμοποιείται για την κατάρτιση του ΕΠΑ της επόμενης Προγραμματικής Περιόδου.

Υποβολή Ενδιάμεσης Έκθεσης Προόδου

Οι ΥΔ υποβάλλουν την Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου στην ΥΣ ΕΠΑ, **το αργότερο έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2024**. Ως περίοδος αναφοράς της Ενδιάμεσης Έκθεσης ορίζεται το χρονικό διάστημα από την έναρξη υλοποίησης του ΕΠΑ έως την **30η Ιουνίου 2024**.

Η ΥΣ ΕΠΑ λαμβάνει την ενδιάμεση έκθεση προόδου κάθε ΤΠΑ/ΠΠΑ, την εξετάζει και ενημερώνει την ΥΔ για την άποψή της σχετικά με την Έκθεση του Προγράμματος εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της παραλαβής. Εάν η ΥΣ ΕΠΑ δεν αποκριθεί στην προθεσμία που καθορίζεται, η Έκθεση θεωρείται ότι έγινε αποδεκτή.

Οι Ενδιάμεσες Εκθέσεις των ΤΠΑ/ΠΠΑ αναρτώνται στον ιστότοπο του ΕΠΑ www.epa.gov.gr και στον ιστότοπο της ΥΔ.

4.3.2 Έκθεση Ολοκλήρωσης

Οι ΥΔ συντάσσουν την Έκθεση Ολοκλήρωσης σχετικά με τη συνολική εφαρμογή και υλοποίηση του Προγράμματος, με βασικό στόχο την αποτύπωση:

- α) Της συνδρομής του Προγράμματος στους στόχους ανάπτυξης του ΕΠΑ 2021-2025, τις προτεραιότητες και τα προσδοκώμενα αποτελέσματά του.
 - β) Της εκτίμησης της υλοποίησης του Προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης της σύγκρισης με το αρχικώς εγκεκριμένο Πρόγραμμα και της καταγραφής της αποκτηθείσας εμπειρίας.
 - γ) Συγκεκριμένων πληροφοριών αναφορικά με βασικά έργα που εκτελέστηκαν (στρατηγικής σημασίας, μεγάλου προϋπολογισμού).
 - δ) Σύνοψη των ευρημάτων από πιθανές αξιολογήσεις, ελέγχους, κλπ.
 - ε) Επισκόπηση των παρατυπιών και των μέτρων που ελήφθησαν για τη θεραπεία αυτών.
- στ) Τυχόν άλλα στοιχεία κατά την κρίση της ΥΔ.

Υποβολή Έκθεσης Ολοκλήρωσης

Οι ΥΔ υποβάλλουν την Τελική Έκθεση Ολοκλήρωσης στην ΥΣ ΕΠΑ, **το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 2026**, και πάντως το αργότερο έξι μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία του Προγράμματος. Ως περίοδος αναφοράς της Έκθεσης ολοκλήρωσης ΤΠΑ/ΠΠΑ ορίζεται το διάστημα από την έναρξη του Προγράμματος έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 ή μέχρι την καταληκτική ημερομηνία του Προγράμματος, εάν αυτή αλλάξει.

Η ΥΣ ΕΠΑ λαμβάνει την Έκθεση Ολοκλήρωσης κάθε ΤΠΑ/ΠΠΑ, την εξετάζει και ενημερώνει την ΥΔ για την άποψή της σχετικά με την Έκθεση του Προγράμματος εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της παραλαβής. Εάν η ΥΣ ΕΠΑ δεν αποκριθεί στην προθεσμία που καθορίζεται, η Έκθεση θεωρείται ότι έγινε αποδεκτή.

Οι Εκθέσεις Ολοκλήρωσης των ΤΠΑ/ΠΠΑ αναρτώνται στον ιστότοπο του ΕΠΑ www.epa.gov.gr και στον ιστότοπο της ΥΔ.

4.4 Επανεξέταση ή/και αναθεώρηση των ΤΠΑ/ΠΠΑ

Με πρωτοβουλία του φορέα κατάρτισης ή του αρμόδιου για το ΕΠΑ Υπουργού τα ΤΠΑ/ΠΠΑ μπορεί να επανεξετάζονται και, αν απαιτείται, να αναθεωρούνται, σε μια ή περισσότερες από τις εξής περιπτώσεις:

- ύστερα από αναθεώρηση του ΕΠΑ,
- εφόσον από τις εκθέσεις προόδου προκύπτει ότι δεν έχει συντελεστεί η προγραμματισμένη πρόοδος της υλοποίησής τους,
- εφόσον και από τα λοιπά δεδομένα της παρακολούθησης και αξιολόγησης του Προγράμματος προκύπτει ότι δεν έχει συντελεστεί η προγραμματισμένη πρόοδος της υλοποίησής τους,
- μετά την κατανομή των αποθεματικών.

Οι ΥΔ των ΤΠΑ/ΠΠΑ συντάσσουν το αναθεωρημένο Πρόγραμμα, το οποίο εγκρίνεται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και δημοσιεύεται στις ιστοσελίδες του www.epa.gov.gr και του φορέα κατάρτισης.

Σχετικά έντυπα

Κωδικός	Περιγραφή
Δ11 Ε1	Αίτημα χρήσης ορίου υπερδέσμευσης σε ΑΠ του ΠΑ
Δ11 Ε2	Αίτημα ανακατανομής προϋπολογισμού μεταξύ ΑΠ του ΠΑ
Δ11 Ε3	Αίτημα δημιουργίας νέου Δείκτη στο ΕΠΑ 2021-2025

Διάγραμμα Ροής

-